Välkommen

Per Flensburg, chefredaktör

Du har just besökt sidan för det första numret av Tidningen Tvärtänkt, förkortat TTT. Egentligen är det inte första numret, för det kom ut redan 24 november 2025, men det är första numret i en nystart, med en större redaktion och en seriösare satsning.

Tidningen Tvärtänkt är en debattidskrift. Den definierar en ny genre: en debatt baserad på vetenskap, fakta och logisk analys. Den avslöjar myter, upptäcker lögner, visar på felslut och påpekar tankegrodor. Men inte nog med detta, Tvärtänkt består inte bara av gnällmånsar, vi visar också hur man kunde ha gjort i stället. Vi presenterar obestridliga sanningar baserade på tydliga antaganden, värderingar och slutsatser. Vårt format tillåter mer omfattade analyser än de traditionella debattartiklarna i massmedia. Vi skummar inte på ytan, vi dyker på djupet och vår kritik är konstruktiv.

Genomgående för vårt arbete är tvärvetenskap. De flesta i redaktionen har haft höga vetenskapliga positioner som professor och docent och vi är väl bekanta med de vetenskapliga metoderna. Vi täcker också ett stort ämnesområde, didaktik, IT, systemutveckling, farmakologi, medicin, matematik och historia. Men vi tar avstånd från den traditionella reduktionistiska ansatsen inom vetenskapen och ser problemen i ett helhetsperspektiv. Samhällets problem beror inte på en eller ett fåtal faktorer, de är komplexa, svåra att genomskåda och går inte att lösa med en enkel åtgärd.

Tidskriften Tvärtänkt är fristående, politiskt obunden och oberoende. Den samarbetar med tankesmedjan Tvärtänkt som också den är fristående och obunden. Vi publicerar oss inom ett antal teman, dels fasta, dels tillfälliga. Våra fasta teman är:

1. Vetenskap och forskning
2. Grundskola och gymnasium
3. Skola och Lärarutbildning
4. Universitet
5. Energiförsörjning
6. Överbefolkning
7. Samhälle och ekonomi
8. Klimat
9. Byråkrati och oförnuft
10. AI

Tillfälliga teman är sådana områden som är aktuella vid tidningens utgivning. När detta skrivs är t ex regeringsbildningen och valet 2026 ett sådant tema. Vi har en artikel om detta i det här numret.

Tidskriften utkommer med oregelbundna mellanrum men minst ett nummer per kvartal. Vi siktar på att kunna ge ut ett nummer varje månad, det beror på hur tidskriften mottas. Den är än så länge gratis, allt arbete sker på ideell basis, men det är möjligt att vi i framtiden måste ta betalt. TTT ges endast ut elektroniskt, vi har inga planer på någon pappersupplaga.

Tidningen Tvärtänkt vill, precis som alla andra tidningar, ha kontakt med sina läsare. Har du någon idé som du vill ha belyst, någon fråga du vill ha svar på, tveka då inte att ta kontakt med oss. Bästa sättet är med e-post: info@tvartankt.se så svarar vi så fort vi kan.

Om man vill kritisera något måste man också känna till detta något. Det innebär att vi också har populärvetenskapliga artiklar som förklarar hur saker hänger ihop. Ett sådant exempel är vårt elsystem, som är otroligt komplicerat och förmodligen blir ännu mer komplicerat i framtiden. En annan typ av artiklar som kan dyka upp är artiklar om personer som haft avgörande betydelse för utvecklingen, nu eller tidigare. Ett sådant exempel är Beethoven, som var den förste kompositören som kunde försörja sig själv och som skapade det moderna konsertväsendet. I samband med 200-årsminnet av hans död, 2027, kan en sådan artikel dyka upp.

I detta nummer

I detta nummer har vi en artikel om AI och en väntande börskrasch. Författaren, Per Flensburg, jämför med IT-bubblan som sprack 2001. Förlusterna där handlade om enstaka miljarder. Samlade börsvärdet för alla AI-bolag är svindlande 27 000 miljarder dollar! Alla utom Nividia går med förlust. Gissa vilken skräll det kommer att bli. Åsa Morberg skriver om att vi ska minska antalet chefer i skolan och låta lärarna bestämma mer. Liknande resonemang tar Per Flensburg upp i sin artikel om regler och kvalitet där han visar att det är inte alls så enkelt som man tror. Inte heller är det enkelt att bilda regering i dagens Sverige och Per Flensburg har rett ut svårigheterna. Han kommer dessutom med en intressant lösning. Dag Lindgren har gjort en utmärkt översikt över skälen till att det är så tyst om jordens överbefolkning. Åsa Morberg redogör för gamla tiders lärarseminarier och hur det ser ut idag. Gunnar Mosnik delar med sig av sin erfarenhet kring bråkande organisationer och Per Flensburg avslutar med en satirisk beskrivning av bråkande akademiker.

Tankesmedjan

Till TTT hör en tankesmedja, som också heter Tvärtänkt. Egentligen är det tvärtom, för tankesmedjan har funnits sedan 2022 och det har tidigare varit ett samarbete med Strömstad akademi. Detta är nu slut, men det hindrar inte att medlemmar i denna akademi kan publicera sig här och till och med ingå i redaktionen. Men vad är då en tankesmedja? Enligt Wikipedia är tankesmedja en organisation som arbetar med forskning, opinionsbildning och idédebatt inom olika samhällsfrågor. Dessa är ofta knutna till ett politiskt
parti, arbetsgivarorganisation eller fackförening men kan även vara knutna
till myndigheter och universitet där de fungerar som policyorienterade forskningsinstitut. Det unika med Tvärtänkt är att vi har ingen sådan organisation bakom oss. Vi är helt fristående och vi granskar samhället utifrån ett helhets- och mångvetenskapligt perspektiv. Vi stänger inte in oss i garderober, vi spränger stuprören och använder vårt sunda förnuft.

Vår tankesmedja innehåller mer omfattande utredningar, föreläsningar, intervjuer och länkar till intressanta och läsvärda artiklar. Adressen är: https://tvartankt.se/smedja och du når även smedjan med e-post: info@tvartankt.se. Som ett litet kuriosum kan jag säga att begreppet ”tankesmedja” användes redan 1898 av Erik Axel Karlfeldt i dikten ”Rim-smeden” som ingick i diktsamlingen ”Fridolins visor”:

Nu, grofva smide från min tankesmedja,
skall släggan gå och pröfva, hvad du tål.
Jag vet, att länkar brista i din kedja,
men vet jämväl, att där finns ärligt stål.

Detta kan stå som ett motto för både tidning och tankesmedja Tvärtänkt!